

11.04.2022

Asia/4

§ 15

Elinkeinopoliittiset erillishankkeet koskien koronaepidemiasta palautumista sekä yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamista

HEL 2021-002537 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi tilannekatsauksen kaupunginhallituksen erillismäärärahalla toteutettavista elinkeinopoliittisista hankkeista, joilla edistetään koronaepidemiasta palautumista ja yritystoimintaa.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat yksikön päällikkö Kimmo Heinonen ja johtava asiantuntija Heidi Humala, Heidi Humala poistui kuulemisen jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Kimmo Heinonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25365
kimmo.o.heinonen(a)hel.fi
Heidi Humala, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36499
heidi.humala(a)hel.fi

Liitteet

1 Koronaepidemiasta palautuminen ja yritysten vauhdittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 22.3.2021 myöntää kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettäväksi 9,7 milj. euron erillismäärärahan elinkeinopoliittisille erillishankkeille koronaepidemiasta palautumiseen sekä yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen. Hankkeet toteutetaan vuosina 2021-2024.

Hankekokonaisuus koostuu seuraavista hankkeista:

1. Esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittäminen korkeakoulujen kanssa ("Kampusinkubaattorit") (rahoitusosuus 6 miljoonaa euroa)
 2. Helsingin kaupungin ja yritysten yhteistyö innovaatiotoiminnassa ja uuden liiketoiminnan synnyttämisessä (rahoitusosuus 3,7 miljoonaa euroa), johon kuuluu kaksi osahanketta:
 - A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma (rahoitusosuus 3,1 miljoonaa euroa), ja
 - B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välisen yhteistyön tiivistäminen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi (rahoitusosuus 600 000 euroa).
- Kokonaisrahoituksesta on sidottu 31.3.2022 mennessä yhteensä 6,5 miljoonaa euroa hankkeiden toimeenpanoon.

1. Esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittäminen korkeakoulujen kanssa ("Kampusinkubaattorit") – tilannekatsaus

Hankkeen tavoitteena on kehittää ja käynnistää Helsingin korkeakoulu-
kampuksille sijoituvia uusia esihautomoita ja hautomoita, sekä vahvistaa
kampusten välistä yhteistyötä yrittäjyyden ja alkuvaiheen yritysten
vauhdittamiseen liittyen. Uusien ja vahvistettujen hautomotoimintojen
myötä on tarkoitus synnyttää 100 uutta yritystä vuosittain.

Yhteistyösopimukset on solmittu Helsingin yliopiston, Metropolian, Aalto
yliopiston, Haaga-Helian, Hankenin ja Taideyliopiston kanssa. Kokonaisuus
kattaa tällä hetkellä yhteensä 10 kampusta (ks. liite). Lisäksi yhteistyöneuvottelut
ovat käynnissä Arcadan kanssa ja selvitämme mahdollisuutta aloittaa yhteistyö
syksyllä 2022.

Kaupungin tavoitteen mukaisesti korkeakoulut osallistuvat merkittävällä
osuudella toiminnan kokonaisrahoitukseen: jokaisen korkeakoulun kanssa on
yhteistyöneuvotteluissa sovittu tasavertaisista rahoitusosuuksista (50–50).
Kustannusten jakautuminen korkeakouluittain on esitetty liitteessä.

Kaupungin ja korkeakoulujen yhdessä suunnitellut hautomotoiminnat ovat
käynnistysvaiheessa, ja korkeakoulut ovat rekrytoineet tai rekrytoimassa
asiantuntijoita heidän tarjoamiinsa palveluihin. Käynnissä oleviin hautomoihin
on jo tähän mennessä saatu lupaava määrä ja laadullisesti hyviä hakemuksia.
Kampusten välinen yhteistyö on vahvaa ja korkeakoulut on onnistuneesti
sitoutettu kampusten yhteisten tavoitteiden saavuttamiseen, sekä rakentamaan
ekosysteemiä entistä eheämpää ja monipuolisempaa kokonaisuutta.

Yhteistyösopimusten toteutumista sekä toiminnan kustannuksia ja vaikutuksia seurataan sopimusten myötä perustettavissa ohjausryhmissä, joissa puheenjohtajana toimii Helsingin kaupungin edustaja. Lisäksi muodostetaan operatiivista toimintaa tukevia kampuskohtaisia asiantuntijaryhmiä (advisory board), joihin kutsutaan kaupungin ja korkeakoulujen yhdessä tunnistamia asiantuntijoita.

Kampusinkubaattorit-kokonaisuus etenee asetettujen tavoitteiden mukaisesti ja vuoden 2022 aikana jokaisella kampuksella on käynnissä olevat uudet hautomotoiminnot.

2. Helsingin kaupungin ja yritysten yhteistyö innovaatiotoiminnassa ja uuden liiketoiminnan synnyttämisessä – tilannekatsaus

A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma

Helsingin kiertotalouden klusteriohjelman tavoitteena on edistää kiertotalouden mukaista liiketoimintaa ja uusia innovaatioita. Ohjelman toteutus käynnistyi kesällä 2021. Syksyn 2021 alussa rekrytoitiin hanketiimi, johon kuuluvat projektipäällikkö, kaksi erityisasiantuntijaa ja yksi puolipäiväinen viestinnän ja vuorovaikutuksen asiantuntija. Hankkeelle on perustettu kaupungin sisäinen ohjausryhmä, jota vetää kaupunkiympäristön toimiala yhdessä kaupunginkanslian elinkeino-osaston kanssa.

Klusteriohjelmaan on tähän mennessä ilmoittautunut mukaan yli 80 yritystä ja muuta tahoa. Klusteriohjelmassa on järjestetty viisi erilaista tilaisuutta, joissa on ollut yhteensä yli 300 osallistujaa. Varsinaisiin hankkeisiin on tähän mennessä osallistunut noin 40 yritystä sekä muita alan organisaatioita.

Syksyn aikana kartoitettiin klusterin toimintaan mukaan tulleiden yritysten tarpeita ja kehittämissideoita kiertotalouden mukaisen liiketoiminnan edistämiseksi. Keskustelujen pohjalta valmisteltiin noin 20 erilaista hankeaihiota, joiden katsottiin hyödyttävän alan liiketoiminnan kehittymistä laajasti. Tähän mennessä on käynnistynyt neljä isompaa hanketta, joista suurin, digitaalisen alustaekosysteemin kehittäminen rakennusmateriaalien kierrolle, käynnistyi syksyn 2021 alussa. Lauttasaaren Vattuniemessä on tulossa purkuun 16 yksityisessä omistuksessa olevaa kiinteistöä, joiden tilalle rakennetaan uusia asuinkeuhkaloja. Motivan koordinoimassa hankkeessa kehitetään kiertotalouden mukaista ekosysteemiä purkujätteen hyödyntämiselle ja testataan ennakoivan suunnittelun ja alueellisen yhteistyön vaikutusta kiertotalouden toteutumisessa. Hankkeen toinen vaihe alkoi maaliskuussa ja se kestää vuoden 2022 loppuun.

Rakentamisen kiertotalouden liiketoimintaedellytyksiä voidaan parantaa sääntelyn ja sääntelyyn liittyvien tulkintojen selkeyttämisellä. Kluste-

11.04.2022

Asia/4

riohjelman kautta on käyty keskusteluja kansallisella tasolla sääntelyn kehittämiseksi ja esitetty ratkaisuehdotuksia alan liiketoiminnan edistämiseksi sekä tuotu teemaa aktiivisesti esille myös kansainvälisissä tapaamisissa ja seminaareissa. Rakentamisen kiertotalouden ja siihen liittyvän liiketoiminnan edistämiseksi on keskeistä vaikuttaa erityisesti purkumateriaalin hyödyntämistä koskevan sääntelyn tulkintoihin kansallisella tasolla.

Kiertotalouden klusteriohjelma etenee asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Rakentamiseen liittyvä kehittäminen edellyttää pitkäkööä valmistelua, joten osahankkeen konkreettiset toimenpiteet toteutetaan suurelta osin vuosina 2022-2024.

B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välisen yhteistyön tiivistäminen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi

Osahankkeen tavoitteena on vahvistaa Helsinkiä kestävien ja älykkäiden kaupunkiratkaisujen ja siihen liittyvän innovaatiotoiminnan huippualueena. Tähän pyritään tiivistämällä yhteistyötä suuryritysten kanssa merkittävien TKI-hankkeiden synnyttämiseksi. Hankkeita yhdistää erityisesti tavoite hyödyntää laajasti tekoälyä yritysten liiketoiminnan kehittämisessä.

Vuoden 2021 aikana käytiin vuoropuhelua avainyritysten (esim. Nokia, YIT, Vaisala, Elisa, Kone, Microsoft, Siemens, Kesko ja ABB) kanssa yhteistyömahdollisuuksista sekä mallinnettiin yhteistyökonseptia. Hankkeen toiminta on tarkoituksenmukaista kytkeä osaksi laajempaa tekoälyhubia (European Digital Innovation Hub – EDIH), joka tulee tarjoamaan palveluita terveydenhuollon, rakentamisen ja digitaalisten palvelujen parissa toimiville PK-yrityksille. Toiminnan keskiössä ovat yritysten laajat kehittämishankkeet ja huipputeknologioiden hyödyntäminen. Palveluita tarjoavat mm. Aalto-yliopisto, HY ja VTT. Samalla varsinaisten kokeiluhankkeiden toteuttamiseen saadaan lisäresursseja, millä lisätään toimien vaikuttavuutta. Osahankkeessa tarkennetaan kevään 2022 aikana edistettävät TKI-hankekokonaisuudet ja niiden yhteistyökumppanit. Hankkeiden toteutus alkaa loppuvuonna 2022.

Vuoropuhelu keskeisten yritysten kanssa on edennyt hyvin mutta hankevalmistelun ja yhteishankkeiden käynnistämisen osalta aikataulu on viivästynyt suunnitellusta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaat-

teista sekä korkeakoulujen kanssa tehtävän yhteistyön periaatteista ja seuraa niiden toteutumista.

Asian esittelevät kokouksessa vs. yksikön päällikkö Kimmo Heinonen ja johtava asiantuntija, tiimipäällikkö Heidi Humala.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Kimmo Heinonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 25365
kimmo.o.heinonen(a)hel.fi
Heidi Humala, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36499
heidi.humala(a)hel.fi

Liitteet

1 Koronaepidemiasta palautuminen ja yritysten vauhdittaminen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 22.03.2021 § 215

HEL 2021-002537 T 00 01 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti myöntää kaupunginkanslian elinkeino-osaston käytettäväksi 9,7 milj. euron erillismäärärahan elinkeinopoliittisille erillishankkeille koronaepidemiasta palautumiseen sekä yritysten ja yrittäjyyden vauhdittamiseen.

Hankekokonaisuus koostuu seuraavista hankkeista:

1. Esihautomo- ja hautomotoiminnan kehittäminen korkeakoulujen kanssa, rahoitusosuus 6 miljoonaa euroa.

2. Helsingin kaupungin ja yritysten yhteistyö innovaatiotoiminnassa ja uuden liiketoiminnan synnyttämisessä, rahoitusosuus 3,7 miljoonaa euroa (josta A. Helsingin kiertotalouden klusteriohjelma, 3,1 miljoonaa euroa ja B. Helsingin kaupungin ja suurten yritysten välisen yhteistyön tiivistäminen kestävien ja älykkäiden ratkaisujen sekä niihin perustuvan uuden liiketoiminnan kehittämiseksi, 600 000 euroa.)

11.04.2022

Asia/4

Hankkeet toteutetaan vuosina 2021-2024.

Erillismääräraha myönnetään talousarviokohdasta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat (projektinumero 1040201075).

15.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kimmo Heinonen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 25365
kimmo.o.heinonen(a)hel.fi